

ROMÂNIA
JUDEȚUL SĂLAJ
CONSILIUL JUDEȚEAN

450058, Zalău, Piața 1 Decembrie 1918, Nr.12, Telefon: + 40 260 662 035 / + 40 260 614 120, Fax: + 40 260 661 097, e-mail: office@cjsj.ro, web: www.cjsj.ro

PREȘEDINTE

Nr.11442 din 10.08.2016

CLARIFICARE LA DOCUMENTAȚIA DE ATRIBUIRE ANEXATĂ ANUNȚULUI DE PARTICIPARE SIMPLIFICAT NR 389727 DIN 26.07.2016 PUBLICAT ÎN SEAP PENTRU PROCEDURA DE ATRIBUIRE A CONTRACTULUI DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ AVÂND CA OBIECT: Executie lucrari:

LOT 1: "COVOR BITUMINOS PE DRUM DE ACCES LA MONUMENT " MIHAI VITEAZU "

LOT 2: ,, "COVOR BITUMINOS PE DRUMUL JUDETEAN DJ 109: DRAGU-HIDA km: 42+840-46+730 "

LOT 3 : " COVOR BITUMINOS PE DRUM JUDETEAN DJ 109 P:CAMAR km: 22+173 -24+450 "

LOT 4 : " COVOR BITUMINOS PE DRUMUL JUDETEAN DJ 108 B: SURDUC-GIRBOU km: 0+000- 0+440 ,,

LOT 5: " COVOR BITUMINOS PE DRUM JUDETEAN DJ 191 E km : 0+000 - 11+280 CRASNA – PECEIU –BANISOR –BAN -SIG "

Având în vedere solicitarea de clarificări depusă de un operator economic, precizăm următoarele:

Referitor la procedura de atribuire a contractului

"LOT 1: "COVOR BITUMINOS PE DRUM DE ACCES LA MONUMENT " MIHAI VITEAZU "

LOT 2: ,, "COVOR BITUMINOS PE DRUMUL JUDETEAN DJ 109: DRAGU-HIDA km: 42+840-46+730 "

LOT 3 : " COVOR BITUMINOS PE DRUM JUDETEAN DJ 109 P:CAMAR km: 22+173 -24+450 "

LOT 4 : " COVOR BITUMINOS PE DRUMUL JUDETEAN DJ 108 B: SURDUC-GIRBOU km: 0+000- 0+440 ,,

LOT 5: " COVOR BITUMINOS PE DRUM JUDETEAN DJ 191 E km : 0+000 - 11+280 CRASNA – PECEIU –BANISOR –BAN -SIG "

Întrebare 1:

Solicităm clarificarea articolului 7.1 din Contract în sensul indicării perioadei pentru care trebuie constituită garanția de bună execuție a contractului (perioada de valabilitate a acesteia), în cazul optării pentru varianta constituirii prin instrument de garantare emis în condițiile legii de către o instituție bancară. Solicităm să fiți de acord cu emiterea scrisorii de garanție cu valabilitate pe toată perioada de execuție a lucrărilor, urmând ca pentru perioada de garanție să se emită o nouă scrisoare de garanție reprezentând 30% din valoarea garanției de bună execuție aferentă perioadei de execuție a lucrărilor, în termen de 10 zile de la data semnării Procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor, cu o valabilitate pentru toată perioada de garanție acordată lucrărilor.

Răspuns 1

Se vor respecta prevederile art. 7.2.1). din Clauzele contractuale.

Întrebare 2:

Solicităm clarificarea art. 8.3 lit d) din contract în sensul menționării la ce verificare a utilajelor vă referiți și care este relevanța acestei verificări pentru recepția lucrărilor. Facem trimitere în acest sens și la dispozițiile art. 14 din HG 273/1994 privind regulamentul de recepție a lucrărilor, articol care nu prevede printre atribuțiile de verificare ale Comisiei de recepție și verificarea utilajelor.

Răspuns 2

Se vor respecta prevederile din Clauzele contractuale.

Reprezentantul achizitorului verifică utilajele pentru a se edifica asupra faptului că acestea funcționează la parametrii tehnici necesari pentru realizarea lucrării conform cerințelor din caietul de sarcini.

Întrebare 3:

Solicităm modificarea **art. 11.1** din contract după cum urmează:

În orice moment înainte de expirarea perioadei de garanție achizitorul poate să înștiințeze executantul cu privire la orice vicii ascunse ale lucrărilor.

Facem trimitere în acest sens la prevederile art. 30 din HG 273/1994:

Art. 30. - După acceptarea recepției de către investitor cu sau fără obiecții, acesta nu mai poate emite alte solicitări de remedieri de lucrări, penalizări, diminuări de valori și altele asemenea, decât cele consemnate în procesul-verbal de recepție. Fac excepție viciile ascunse descoperite în termenul stabilit conform legii.

Răspuns 3:

Expresia "lucrări nefinalizate" se referă la acele lucrări nefinalizate consemnate în procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor.

Prevederile art. 11.1 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 4:

Solicităm clarificarea **art. 11.3** din contract în sensul definerii noțiunii de perioadă rezonabilă de la notificare a achizitorului în care executantul trebuie să remedieze deficiențele survenite la lucrări, având în vedere caracterul general/incert al expresiei.

De asemenea, solicităm modificarea articolului în acord cu mențiunile de la clarificarea nr.3 de mai sus, respectiv în sensul de a menționa că este vorba de remedierea viciilor ascunse ale lucrărilor.

Răspuns 4:

"Termenele de remediere se vor conveni cu executantul" conform art.22 din H.G. 273/1994.

Prevederile art. 11.3 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 5:

Solicităm clarificarea **art. 12.1** din contract în sensul menționării termenului de verificare de către achizitor a situațiilor de lucrări raportat la data recepționării acestora din partea executantului.

Răspuns 5:

Autoritatea Contractantă are interes prioritar pentru acceptarea situației de lucrări într-un termen cât mai scurt posibil.

Prevederile art. 12.1 din Clauzele contractuale rămân aceleași.

Întrebare 6:

Solicităm eliminarea prevederilor de la **art. 12.2** din contract cu privire la efectuarea unei singure plăți pe an, respectiv cu privire la condiționarea emiterii facturii de prezentarea Procesului verbal de constatare a terminării lucrărilor, respectiv de procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor.

Clauza este nelegală și abuzivă pentru următoarele considerente:

- ➔ Prin efectuarea unei singure plăți pe an rezultă că se pretinde ca executantul să finanțeze execuția lucrărilor fapt ce încalcă prevederile de la art. 155 alin. 15 din Codul fiscal privind obligație de facturare lunară și prevederile Legii 72/2013 (art. 6 și 8), respectiv ale Directivei 2011/7/UE privind stabilirea unor termene de plată de maxim 30 de zile (luând în considerare tipul de contract în discuție).

Din coroborarea articolelor mai sus enunțate rezultă că executantul trebuie să emită lunar facturile aferente situațiilor de lucrări, iar plata acestora trebuie efectuată în maxim 30 de zile de la primirea facturilor de către Achizitor.

- ➔ clauza este nelegală reprezentând o încălcare a principiilor care stau la baza achizițiilor publice, menționate la art. 2 alin. 2 din Legea 98/2016. Ne referim aici la încălcarea principiului asumării răspunderii și a principiului proporționalității în condițiile în care în contract sunt stabilite obligații în sarcina executantului de executare a contractului cu respectarea termenului de finalizare prevăzut în graficul de execuție lucrări, fără ca Achizitorul să-și asume un termen de plată aliniat prevederilor legale.
- ➔ Clauza este nelegală și încalcă principiul de drept al reciprocității și interdependenței obligațiilor în contractele sinalagmatice.

Or, o consecință a reciprocității și interdependenței obligațiilor contractuale este și obligația achizitorului de asigurare a finanțării contractului și de plată a prețului cu respectarea prevederilor legale în materia emiterii facturilor aferente situațiilor de lucrări și a celor privind stabilirea unor termene legale de plată.

- ➔ Condiționarea emiterii facturilor de procese verbale de constatare terminare lucrări/recepție a lucrărilor este nelegală pentru următoarele considerente:

Emiterea facturilor și recepția lucrărilor/constatarea terminării lucrărilor sunt etape distincte în cursul derulării unui contract de execuție lucrări, nefiind condiționate una de cealaltă.

Astfel, recepția lucrărilor are ca efecte/scop preluarea lucrărilor de către achizitor (inclusiv a răspunderii cu privire la acestea), precum și începerea perioadei de garanție a lucrărilor, iar procedura de desfășurare a acesteia implică respectarea prevederilor/procedurii prevăzute de HG 273/1994 privind Regulamentul de recepție & lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora.

Or, aceste efecte nu au nicio legătură cu nașterea în patrimoniul achizitorului a obligației de plată a lucrărilor cuprinse în situația de lucrări, emiterea situațiilor de lucrări și facturarea vizând operațiunea contabilă de întocmire a documentelor în baza cărora se efectuează plățile.

Astfel, pentru respectarea principiului interdependenței și reciprocității obligațiilor contractuale ale părților, nu se poate condiționa emiterea ultimei situații de lucrări de recepția lucrărilor în contextul în care este vorba de două etape diferite în execuția lucrărilor.

Facem trimitere în acest sens și la practica CNSC în materie (a se vedea Anexa nr. 1):
S.C..... S.A. consideră nelegală și clauza 19.5 alin. 2 din modelul de contract propus de autoritatea contractantă, conform căreia "factura se va emite în 5 zile de la recepția parțială a lucrărilor (24 — 31 ale lunii), urmând ca plată să se efectueze în perioada 24 —31 ale lunii, conform reglementărilor în vigoare.

"Referitor la această clauză contractulă, Consiliul retine următoarele dispoziții ale art 155 din Codul Fiscal:

- 1) *În înțelesul prezentului titlu sunt considerate facturi documentele sau mesajele pe suport hârtie sau în format electronic, dacă acestea îndeplinesc condițiile stabilite în prezentul articol;*
- 2) *Pentru alte obligații decât cele prevăzute la alin. 14. persoana impozabilă are obligația de a emite o factură până cel târziu în cea de-a 15 —a zi a lunii următoare celei în care ia naștere faptul generator al taxei, cu excepția cazului în care factura a fost deja emisă. De asemenea, persoana impozabilă trebuie să emită o factură pentru suma avansurilor încasate în legătură cu livrarea de bunuri/prestarea de servicii cel târziu până în cea de—a 5 zi a lunii următoare celei în care a încasat avansurile , cu excepția cazului în care factura a fost deja emisă. "*

Din reglementările fiscale rezultă clar termenul la care executantul este ținut să emită factura corespunzătoare lucrărilor executate, orice prevedere care este de natură să conducă la încălcarea acestei obligații având un caracter nelegal.

În această situație, având în vedere că procedura de recepție parțială a lucrărilor nu are nicio legătură cu facturarea acestora, având prin specificul lor posibile termene de realizare diferite, Consiliul stabilește că executantul nu poate fi obligat să își îndeplinească sarcinile fiscale în funcție de recepția lucrărilor, operație care se execută între părțile contractante.

Răspuns 6:

Emiterea facturilor de către executant se face conform art. 12.1. din Clauzele contractuale.

Prevederile art. 12.2. din Clauzele contractuale se referă la faptul **că factura finală va fi însoțită pe lângă situația de lucrări și de procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor** ceea ce nu implică efectuarea unei singure plăți pe an și nu exclude posibilitatea executantului de a întocmi facturi parțiale conform art. 12.1. din Clauzele contractuale.
Prevederile art. 12.2. din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 7:

În sensul celor menționate în cuprinsul clarificării nr. 6 de mai sus solicităm eliminarea prevederilor de la **art. 12.3** din contract cu privire la conditionarea plăților de procesele verbale de constatare terminare lucrări/recepție lucrări.

Răspuns 7:

Prevederile art. 12.3. din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 8:

Solicităm clarificarea **art. 14.8** dat fiind caracterul evaziv al obligației Executantului menționată la acest articol. Astfel, vă rugăm să ne comunicați la ce se referă sintagma "*problemă menționată sau nementionată în contract referitoare la lucrare*".

Aceasta intrucât înțelesul și întinderea obligațiilor părților asumate în contract trebuie să fie clare și precise încă de la semnarea contractului. Or, obligația Executantului de "*respectare și executare a dispozițiilor Achizitorului în orice **problemă, menționată sau nu în contract***" are un caracter evaziv și nedeterminat. Contractele reprezintă legea părților, sens în care acestea trebuie să-și cunoască și să-și îndeplinească obligațiile expres stabilite în contract.

Răspuns 8:

Contractul este completat de prevederile și reglementările legii privind calitatea în construcții.
Prevederile art. 14.8 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 9:

Solicităm completarea **art. 14.8** din contract cu următoarele:

În cazul în care respectarea și executarea dispozițiilor determină dificultăți în execuție care generează costuri suplimentare, atunci aceste costuri vor fi acoperite pe cheltuiala achizitorului. Mențiunea este uzuală în cazul contractelor de achiziție publică și justificată în condițiile în care nu se poate pretinde executantului să suporte costurile suplimentare generate de dispozițiile primite din partea achizitorului.

Răspuns 9:

Conform art. 14.8 executantul are dreptul de a ridica obiecții, în scris.
Prevederile art. 14.8 rămân neschimbate.

Întrebare 10:

Dat fiind caracterul evaziv și general al noțiunii "măsurile rezonabil necesare" de la **art. 14.10 lit b)** din contract vă solicităm să precizați în concret care sunt măsurile, cu trimitere la

reglementările legale incidente, ce ar trebui avute în vedere de către executant, astfel încât să se aprecieze în mod obiectiv că au fost avute în vedere toate măsurile necesare pentru protejarea mediului pe și în afara șantierului și pentru a evita orice pagubă sau neajuns (...).

Răspuns 10:

”Măsurile rezonabil necesare” sunt acele măsuri prin care se îndeplinesc obligațiile relevante din domeniile mediului, social și al relațiilor de muncă.

Instituțiile competente de la care operatorii economici pot obține informațiile detaliate privind obligațiile relevante au fost nominalizate în fișa de date cap.IV.4.1.

Prevederile art. 14.10 lit. b) din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 11:

Solicităm modificarea **art. 14.12** din contract după cum urmează:

Executantul se obligă ale a despăgubi Achizitorul împotriva oricărui:

- a) reclamatii și acțiuni in Justiție. ce rezultă din **încălcarea culpabilă** de către executant a unor drepturi de proprietate intelectuală (...)
- b) daune-interese, costuri, taxe și cheltuieli de orice natură aferente, **imputabile executantului.**

Răspuns 11:

Prevederile art. 14.12 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 12:

Solicităm clarificarea **art. 14.14** din contract în sensul menționării la ce termen vă referiți, în care executantul trebuie să completeze sau să remedieze constatările făcute de către achizitor.

Răspuns 12:

Expresia ”termen” inclusă în art. 14.14 din Clauzele contractuale se referă la termenul stabilit pentru remedierea constatărilor făcute de achizitor.

Prevederile art. 14.4 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 13:

Solicităm clarificarea **art. 14.15** din contract în sensul indicării în concret a obligațiilor pe care le are executantul cu trimitere la articolele relevante sub acest aspect din Legea privind circulația pe drumurile publice.

Răspuns 13:

Obligațiile pe care le are executantul se regăsesc în legislația specificată în art. 14.15 din Clauzele contractuale.

Prevederile art. 14.15 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 14:

Solicităm clarificarea **art. 14.17** din contract în sensul menționării la ce obligație vă referiți pe care o are executantul. Articolul în forma din prezent nu este clar și complet.

Răspuns 14:

În art. 14.17 din Clauzele contractuale se face referire la obligația executantului specificată la art. 14.16 din Clauzele contractuale.

Prevederile art. 14.17 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 15:

Solicităm modificarea **art. 15.1** din contract după cum urmează:

*Achizitorul are obligația de a preda amplasamentul **liber de orice sarcini** pentru execuția lucrării în maxim 5 zile de la semnarea contractului.*

Răspuns 15:

Prevederile art. 15.1 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 16:

Solicităm completarea **art. 15** din contract cu următoarele obligații ale achizitorului:

- 1) *Achizitorul este responsabil pentru trasarea axelor principale, bornelor de referință, căilor de circulație și a limitelor terenului pus la dispoziția executantului, precum și pentru materializarea cotelor de nivel în imediata apropiere a terenului.*
- 2) *Achizitorul are obligația de a examina și măsura lucrările care devin ascunse în cel mult 5 zile de la notificarea executantului*
- 3) *Achizitorul este pe deplin responsabil de exactitatea documentelor și a oricăror alte informații furnizate executantului, precum și pentru dispozițiile și livrările sale.*

Răspuns 16:

Prevederile art. 15 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 17:

Solicităm reanalizarea **art. 16.2 lit a)** având în vedere că este menționată o dublă negație.

Apreciem că articolul ar trebui să aibă următorul conținut:

*Achizitorul **neglijează/nu-și îndeplinește o obligație** care este în atribuția sa și prin aceasta îl pune pe executant în imposibilitatea **de a putea executa lucrarea.***

Răspuns 17:

Art. 16.2 lit a) va avea următorul conținut:

a) Achizitorul neglijează o sarcină care este în atribuțiunea sa și prin aceasta îl pune pe executant în imposibilitatea de a putea executa lucrarea.

Întrebare 18:

Pentru egalitatea de tratament și pentru respectarea principiilor egalității de tratament, proporționalității și asumării răspunderii reglementate de art. 2 alin. 2 din Legea 98/2016

solicităm inserarea unui alineat la **art. 16.3** din contract care să prevadă în mod echivalent și dreptul executantului de a solicita daunele/prejudiciile suferite ca urmare a rezilierii contractului din culpa achizitorului.

Răspuns 18:

Art. 16.3 din Clauzele contractuale va avea inclus și lit c) cu următorul conținut:

”c) Rezilierea contractului din vina achizitorului pentru motivele prezentate la art.16.2 lit. a) duce și la plata de către acesta a daunelor pricinuite (care vor fi dovedite cu documente justificative de către executant).”

Întrebare 19:

Solicităm reanalizarea **art. 18** din contract având în vedere că în cazul unei asocieri, societățile asociate se identifică cu executantului, răspunderea acestora față de achizitor fiind una solidară.

Răspuns 19:

Prevederile art. 18 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 20:

Pentru egalitate de tratament și respectarea principiului egalității de tratament reglementat de art.2 din Legea 98/2016, vă solicităm să modificați **art. 21 primul alineat** din Contract în sensul precizării că penalitățile aplicabile executantului în caz de neîndeplinire a obligațiilor contractuale sunt **calculate la valoarea obligațiilor neexecutate/executate cu întârziere. Facem trimitere în acest sens și la practica CNSC anexata.**

Răspuns 20:

Prevederile art. 21 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 21:

Solicităm inserarea unui **articol** în contract care să reglementeze situația întârzierilor survenite în execuția lucrărilor din cauze neimputabile executantului după cum urmează:

In cazul în care:

a) volumul sau natura lucrărilor neprevăzute;

b) condițiile climaterice nefavorabile,

c) oricare alt motiv de intarziere care nu se datorează Antreprenorului și nu a survenit prin încălcarea Contractului de către acesta;

indreptățesc Antreprenorul de a solicita prelungirea termenului de execuție a lucrărilor sau a oricărei părți a acestora, atunci, părțile vor stabili:

- prelungirea duratei de execuție la care Antreprenorul are dreptul;

- perioada de suspendare a duratei de execuție, după caz.

- Totalul cheltuielilor suplimentare care se adaugă la pretul contractului.

Răspuns 21:

Se vor respecta prevederile și reglementările legii privind calitatea în construcții.

Întrebare 22:

Solicităm inserarea unui alineat la **art. 21** din contract având următorul conținut:

Fără a prejudicia dreptul executantului de a solicita penalități de intarziere, acesta are dreptul de a sista lucrările sau ale a diminua ritmul execuției dacă achizitorul nu-si indeplineste obligatiile prevăzute in contract sau cele care derivă din contract ori dispozițiile legale in materie; in acest caz, va notifica, in scris, acest fapt achizitorului. Costurile de protejare a lucrărilor pe perioada suspendări, precum si orice alte costuri suplimentare suportate de către executant ca urmare a suspendării lucrărilor vor fi imputate achizitorului, din culpa căreia a operat suspendare. Suspendarea operează de drept, in urma notificări transmise in acest sens achizitorului.

Clauza este uzuală in contractele de achiziție publică și reprezintă o expresie a excepției de neexecutare a contractului.

Răspuns 22:

Drepturile și obligațiile achizitorului și executantului au fost precizate în cadrul art. 14 și art. 15 din Clauzele contractuale.

Prevederile art. 21 din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 23:

Solicităm clarificarea **art. 24.3** din contract în sensul menționării În mod clar și neechivoc că refuzul la plată poate să vizeze doar situațiile prevăzute la literele a, b și e de la **art. 24.3**.

Răspuns 23:

Prevederile Art. 24.3 din Clauzele contractuale include punctele a), b), c).

Prevederile art. 24.3. din Clauzele contractuale rămân neschimbate.

Întrebare 24:

Solicităm inserarea in contract a unui capitol care să reglementeze — Comunicările din Contract și care să menționeze totodată, termenul de răspuns al părților la corespondența primită cu privire la desfășurarea contractului.

Răspuns 24:

Se vor respecta termenele de răspuns al părților specificate în comunicări.

Întrebare 25:

Vă rugăm să ne comunicați care este **limită maximă a penalităților** de întârziere suportate de către părți.

Răspuns 25:

Se vor respecta prevederile Cluzelor contractuale.

Întrebare 26:

Solicităm să ne comunicați dacă se acordă avans, iar în caz afirmativ să ne transmiteți termenele și condițiile de acordare a avansului.

Răspuns 26:

Termenele de plată au fost stabilite în art. 12 din Clauzele contractuale.

Întrebare 27:

Vă rugăm să ne comunicați dacă este necesară prezentarea unei asigurări pentru toate riscurile.

Răspuns 27:

Documentele care trebuie prezentate au fost specificate în documentația de atribuire.

Întrebare 28:

Vă rugăm să ne comunicați dacă și când se va publica forma finală a contractului, completată cu eventualele modificări aduse prin clarificări, astfel încât să poată fi semnat de către ofertanti, spre însusire, și depus în timp util la ofertă.

În cazul în care nu se va publica vă rugăm să ne comunicați cum trebuie să se procedeze de către ofertanti cu privire la însușirea modelului de contract (în cazul în care s-au adus modificări la acesta prin clarificări), astfel încât însușirea să vizeze nu doar forma contractului publicată inițial, ci și modificările aduse la acesta prin răspunsurile la clarificări.

Răspuns 28:

Forma finală a contractului se va întocmi având în vedere răspunsurile la solicitările de clarificări precizate în prezenta adresă.

**PREȘEDINTE,
Tiberiu Marc**

A blue circular official stamp from the Romanian Council of Judges (Consiliul Județean) for the county of Sălaj. The stamp contains the text: ROMÂNIA, JUDEȚUL SĂLAJ, and 1. The number 1 is positioned below the county name. The stamp is partially overlaid by a handwritten signature in blue ink.